№ 5 MYNGE.

Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii

BURIAAD-MONGOL YNEN

…xexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mon…l Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed …cialiis Respyyblikiin Centraalin Gyisedxexe Komiteedai ba …ofsojuuzuudai Buriaad-Mongol Soveedai yder byriin oorgan

№ 96 (2129)
1937 onoi APREELIIIN
27

14-xi ZILEE GARNA.
Ulaan-Yde ◆ BMASSR
Ceentrsojuuziin 19.

MOSKVAA—YEELLEN—MOSKVAA NIIDELGE

TIIKSII, 23 (TASS). Liootçig Fariixiin samoliood apreeliiin 12-to Byyxta Tiiksii deere buuhan baina. Fariix bolbol halxi abşa xaluurhan deerehee, naiman yderei turşa soo saaşadaa niidexe argagyi baihan baina. Mynөө saaşaa niidexe gexedenь sagai ularil hiatuulza baina. Byyxta Tiiksii ba oiriin pyyynkt—miis Nordviik deere jixe xysetei halxin bordohon bolzo, „N—120“ samolioodai niidexe arga ygenegyi.

Komuniistnarai ariuun ujalga

…raavda“ gazeetiin apree…21-nei yderei dugaarta, „Bo…iig“ zurnaalai 8 dugaar…lilogdohon nyxer Moolo… „Trockiis ba bişe busa …ogşod, diversaantnuud, …nguudtai temesexiin tuxai …i zorilgonuud“ geze sta…tolilogdohon baina.

…xer Moolotov ene statьoogoo trockiis-buxaarinai …şiizmiin bişeş aagentnuu… Soveed zasagta esergyyse…manai, socialiis azaxuiji …aaxiin tula jabuulza bai…xoroto jabadaldaa xereg…baihan buzar muuxai mee…ton todorxoigoor xaruul…baina. Ede japoon-neemec…iistnuudai aagentnuud…i xara daisad bolbol ma…aradai azaxuida baga …urşag tataza, azalai xyg…le haad uşaruulhan baina. …daisad xadaa өөhediingәө …bolxo japoon-neemecei …tnuudai zaxiaa daalga…i gyisedxexiin tulada ja…gemtei jabadalai urda …lgyi, şuhata garaaraa …iş haanь xoro xyrgexii …ohon baina. Mexe goxiin …ar paartida şurgaza orood, …usalgata xydelmeriiin …ezelze abaad—ede „xoni…ha nemerehen şonod“ bol…manai socialiis indyystriiin, …giin ba traansportiin şiid…tahaguudta xorolozo bai…baina.

…ockiis ba Buxaarinai di…iantnuud, şpioonguudai …o jabadalii eliryylhen xe…deerehee, manai xydelme… xytelberilexe taladanь …en alduu dutuunuud to…oilogdozo garba. Bidenerei …n ujalga xadaa ene du…uudii ton bogoni bolzor …yrimyhen usadxaxa xereg…. Manai, amzaltataigaar …şaa dabxixiin gol erxe bai…bolbol өөhediingөө alduu …amagalan baidal ba du…uudaa ynen sexeer, gam…agyigөөr kriitikelze eliryy…ton tyrgөөr usadxaza, po…an ohol nazagaiji be…enь zailuulza, revoliyycen …mzii deeşedxexe jabadal…. Xytelberilegşed xadaa, өөhediingәө xydelmerilegşedte tedener xaana endyyreeb, xen tere endyy ohol gargaab, jyn deerehee ede faaktnuud garaab ene bygedii todoor xeleze ygexe ujalgatai geze nyxer Moolotov bişehen baina.

Өәhediingәә endyy-alduunuudaa xysed eliryylze, ene alduunuud xaana garaab, jyn deerhee ene aiduunuud boloob, xen gemteib geze ynen sexeer eliryylxe jabadal bolbol xydelmeriii bolьşeviig johoor tabixiin şuxala myriinь geze oilgoogyi, heremzee deeşedxexiin tuxai aman baina geze şaşaad, bodotoor xydelmeriii şinedxexeze, xydelmerişedii өөhediinь endyyhee hurgaal abuulan poliitikan xymyyzyylgeer xangaxii oroldoxogyi xytelberilegşed ali olon bii geeşe.

Nyxer Moolotovoi statьjaa soo azaxuin xytelberiii haiza ruulxa tuxai tabigdahan iime gurban gol şuxala zorilgonuudii ene geheer şiidxexe xeregtei gebel: **negenь** - kaadranarii poliitikan xymyyzyylgeer xangaxa; **xojordoxinь** — xydelmerişedii bolьşeviig johoor şilen abxa; **gurbadaxinь**—xytelberiii kanceliaarin—biurokraad meetodoor jabuulxa jabadalii yndehөөrenь xobxolon ygei xexe ba aza yiledberiiin aktiivii bolьşebiigşelen emxidxexe xereg bolno. Manai paartin organizaacanuud, ilangajaa azaxuin emxinyydei xytelberilegşed ene zorilgonuudii bejelyylxiin tylөө kanşiigaa şamaza oroxo zergetei.

Trockiis ba Buxaarinai restavraatornuudai xoroto jabuul gahaa garxa şuxala hurgaal jyyb gexede—manai kaadrnariin teexnikii erxim hainaar şudalxatai xamta bolьşeviizmii xysed hainaar şudalxa, Maarks—Leeninei teoorioor bejee şimexe zorilgo bolno. Bolьşeviizmii şudalaxa geeşemnai jyyb gexede—poliitikan hoxor jabadalii ygei xeze, xyniiiji zybөөr segneze xaraxa, heremzii deeşedxexe, daisadii hainaar tanidag bolzo hurxa xereg myn.

Manai kaadrnarii poliitikan xymyyzyylgeer xangaxa zuuraa, bidener xadaa tedeeniii kriitike ba samokriitike xyndeldeg bolgozo, jixerxexe nojorxoxo zangyi xydelmerişen bolgoxo ujalgataibdi.

Daisadai, manai azyiledberiiin ba bişeş oronuudta şurgan oroxii xysexe hedelgenyydtei amzaltataigaar temesexiin tula xydelmerişedii şilen abalgiin talaar xytelberilegşedei xariuusalgii jixedxexe xeregtei. Şileed abaxada, jamarş tuşaalda xydelmerilxe talaantatai xynyyd manai oron dotor ugaa olon bii. Xytelberilegşed bolbol urgaza jabagşa poliitikan talaar şalgagdahan ynen şudarguu, zaluu şine kaadranuudii xytelberilxe xydelmeride tabixa ujalgatai.

Gadana, xorotonoi xeregii eliryylhen uşarhaa garxa hurgaal bolbol oloniitiin duradxal ba kriitikii anxaral jixeteigeer şagnaza, azalşan niitiin aguu jixe turşalga dyrişelii yrgenөөr xereglexe jabadal bolno.

Manai ariuun ujalga bolbol xydelmeridәә xariuusalgagyi gөөr xandaxa, azyiledberi, kolxooz, sovxooz ba alban gazarnuudta emxigyi, zuramgyi baixa ba xydelmeriiingөө dyyrgeltii şalgaxagyi jabadalnuudtai eris temeseze ede bygedii byrimyhen usadxaxa xereg bolno.

„Socialiizm baiguulza baigaa aarmiin dundahaa daisadii eliryylen gargaza zailuulaad manai aarmiii xyse jixetei bolgoxo, tereenei xysiinь deeşedxexe xereg xadaa şine amzaltanuudai garaanti myn limiin tula өөriingөә bolьşeviig honorii jixedxeze, kaadrnarai bolьşeviig bolbosorolii deeşelyylxe gehen komuniistnarai ariuun ujalga tuxai bidenerei xen byxemnai xododoo hanaza jabaxa johotoi. Mynөө jixenximnai manhaa—bolьşeviiguud haa bolxo geeşe. Bidener, bolьşeviiguud xerzergeer өөhediingөө zorilgii oilgozo, xeregtei bolьşeviig hurgaal bejedee abanabdi,—terezergeer manai uragşaa dabxixa jabadal xurdadxaxa johotoi“ gehen nyxer Moolotovoi zaabariii bidener өөhediingөө xydelmeride garai abalga bolgojo!

(„Praavdiin“ tyryy bişeghee tobşologdobo).

MAIN NEGENEI URDATEE

ERXIMYYDEI TURŞALGII GEEGDEGŞEDTE DAMZUULXA

Dombaasai şuluu nyyrhenei ba metalyyrgiin xydelmerişedei uriaalda bajarai xariuu bolgon Ulaan-Ydiin mexanizaruulagdahan şilei zavood deere brigaadanuudai, smeenyydei, staxaanovtan ba udaarniguudai dunda socialiis myriisәә yrgenөөr jabuulagdaza baina. Yiledberiiingәө zilei programii bolzorhoonь urid—Oktiaabriiin revoliyyciin 20-xi zilei oi xyrter dyyrgexe, şanar haintai şil xexe, zavoodoigoo ceexnyydte zişeete hain gurim zuramtai bolgoxo ba ynexөөr socialiis azalii emxidxegşedii xymyyzyylgiin şuxala tulga bolxo arad niitiin dunda poliitikan oilguulamziin xydelmeriii erşemtei jabuulxa geze şilei zavoodoi xydelmerişed myriisehen baina.

Ene myriisәәde maşiina-vaaniin ceexiin „G“ smeene tyryy huuri ezeleed baina. Ene smeeniin eelzeenei inzeneer, komsomool exener nyx. Poliina Şooxina ba oober-maaster, zavoodoi erxim staxaanovşa nyx. Safijaanov gegşedei udaridalgaar smeenenь yiledberiiingәө noormii tahaggyi ylyylen dyyrgexehee gadana azalai şanga disciplinetei, xydelmeri deere kylьtyyren zişee xaruulza jabana.

Poliina Şooxina gansaş dezyyrne inzeneerei ujalga dyyrgәәd baidag bişe, myn xydelmerişedii poliitikan talaar hurgan xymyyzyyldeg, niitiin xydelmeride edibxiteigeer xabaadalsadag baina. Nyx. Şooxina yder byri, xydelmeriiingөө hyyleer, xydelmerişedtei xөөreldөө jabuuldag, tedende gazeeta ba zurnaalnuudii unşaza ygedeg baina.

Ene smeene yderiingөө noormii 118-121 proceent dyyrgedeg. 1937 onoi exin kvartalai tysebii maartiin 23-da bolzorhoonь 7 xonog urda dyyrgehen ba myn maart haariingaa tysebii 114 proceent bolgon dyyrgezerxiood, mynөө apreeliiingaa tysebii bolzorhoonь urid ba 115 proceenthoo dooşo bişeer, negeş braakgyi hain şanartaigaar dyyrgexiin tylөө temeseze jabana. Myn smeenedenь staxaanovtanai xydelmeriiin dyrşel metodii emxidxegşed nyxed Aksionoviç ba Goofler şingi deede garai staxaanovtan xynyyd urgan ydeze baina.

Myn smeeniin xydelmerişedei texniis huralsal hainaar emxidxegdehen deerehee kryzoogeigoo huralsalai programii bolzorhoonь urid dyyrgehen baina. Texniis huralsalda hurahan arba negen xynei 8-xyniinь byri hainaar, 2 xyniinь hainaar ba gansa xyniinь xangaltataigaar huralsalaa dyyrgebe. Byri hainaar huralsalaa dyyrgegşed xed geeşeb gexede: xojordoxi garai maasternuud, nyxed **Zaxaarov** ba **Napaalkov**; şil esxegşed—**Kybaaldin, Şmakoov, Kosteenç** ba busad.

Tus zavoodoi „B“ smeeniin eelzeenei inzeneer, komsomool nyx. Gytkoovski ba erxim garai maasternuud nyxed Maalьcev ba Gysaalov gegşed maart hariingaa programii 103 proceent dyyrgeze, smeenenyydei xoorondiin myriisөөde xojordoxi huuri ezelhen baina.

Edenei xazuurgaar ceexiin „A“, „V“ ba „D“ smeenenyydte, tyryy jabahan smeenenyydeixihee jamarş dutuugyi xynyyd xydelmeriledeg aad, ydereingөә noormii dyyrgedeggyi baina. Eneenei şaltagaaniinь xadaa ede ceexnyydei udaridagşad tyryy jabagşadaigaa dyrşel mergezelii damzuulan abxiin tuxai hanalaa tabiaagyi deerehee bolno.

Delexeidexi proletaarьnarai aguu jixe hain yder Main negeniii yiledberiiin erxim bytөөse belegtei ugtaxa geze ene zavoodoi byxii kollektiiv staxaanovtan ba udaarniguud tyryytei socialiis myriisөөgөө ulam yrgedxen temeseze baina. Mynөө zavood kapitaalin zahabaridaa orobo, zahabariaa bolzorhoo urid ba erxim hain şanartaigaar dyyrgexiin zorilgo urdaa tabiza ene zorilgoo bejelyylxiin tylөө temeseze baina.

Gr. Gavriloovski.

…oovo-Zelaandiiin xudaldaanai ba finaansiin miniistr Vaalьcer Neeş Moskvaada

Apreeliiin 22-oi yder, Noovo-Zelaandiiin xudal…nai ba finaansiin miniistr nojon Vaalьcer Neeş …şe Moskvaa jiree.

Nojon Vaalьcer Neeş bolbol apreeliiin 23-nai …r, SSR Xolboonoi gadaada xeregei Aradai Ko…aar nyxer M. M. Litviinovtai uulzaba.

(TASS).

…OOLЬŞIIN ŞAXTIOORNUUDAI ZABASTOOVKA

…arşaava, *apreelь 23.* (TASS). …eetanuudai medeesehei jo…r, „Semianoviica“ şaaxtiin …0 xydelmerişen, „Mosьciic…şaaxtiin 1300 xydelmerişen …atoovka xehen aad, ysegel…hөө exilze ylesxelen baidal …osxobo. Ysegelder Katovii…la ylesxelen baidaltanai exenernyyd ba xyygedei demonstraaca bolxodonь, tereeniii poliica taraahan baina. Deede Sileeziiin sair ba keramiis azyiledberiiin zarim yiledberiiin oronuudta zabastoovkiin xydelөөn bolzo baina geze gazeetanuud medeesene.

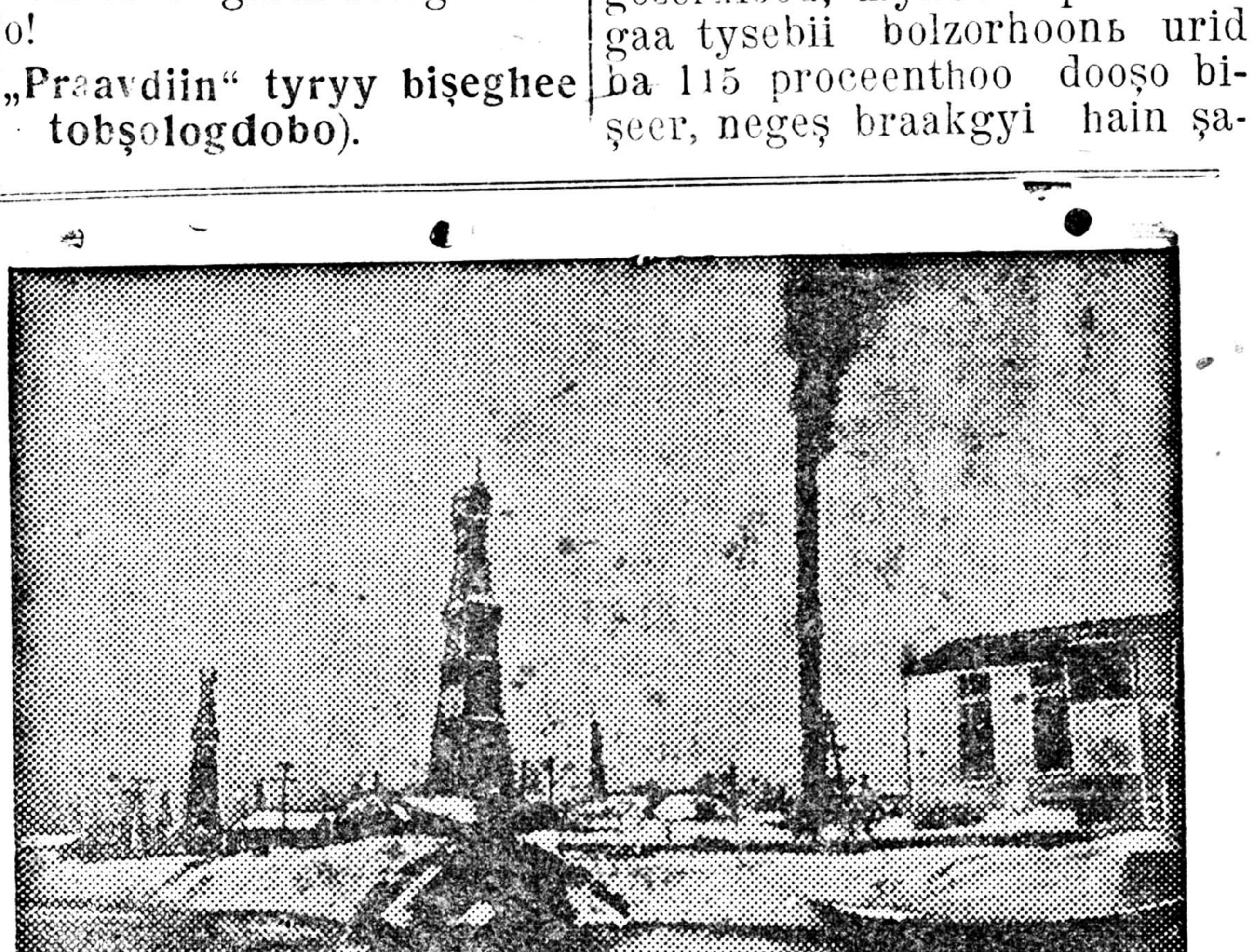

ZURAG DEERE:

Ysoolьjin dabhanai zavood deere, ene zilde gynzegii skvaazinuudta xereglegdexe onihon maşiinanuud jirebe.

(Sojuzfoto).

Xari ulasuudta revoliyycen xydelөөn bolzo baina

Şanxai, *apreelь 23.* (TASS). Ylesxelen baidalda jadarahan deerehee Siiçyaanь proviincada ba bişe rajoonuudta buhalgaan bolzo baina. Gazeetanuudai medeesehenei johoor, Çynciina rajoondo ylesxelen baidal aixabtar jixeer yrgedөө. Çynciiniin gudamzahaa ylesxelende jadaraza yxehen xynyydei bejii araixan geze sugluulza xyşe xyrdeg baina.

***

Veena, *apreelь 22.* (TASS). Xoito Veengriiin tosxonuudta Veengriiin poliica bolbol tariaaşan ba batraaguudai dunda komuniis propagaanda jabuulaa geze gemneze 70 xyniii aarestada abhan baina.

AGITAACAN XYDELMERIII KOLXOOZ BYXENDE EMXIDXEXE

BK (b) P-iin CK-ai Pleenym deere nyxer Ƶdaanovoi xelehen elidxel, pleenymei tyyxete togtoomzii ba Staalinai Konstituucii azalşan aradzondoo gynzegiigөөr oilguulxiin tylөө, Xoriiin aimagai kolxoozuud deegyyr apreeliiin 5-da poliitikan yder yngergөө hen. Aimagai paartin komiteed bolbol ene yderii erximeer yngergexiin tylөө, aimagai aktiivhaa şileze, beledxeltei nyxedii kolxoozuudta elьgeehen baigaa.

Dunda-Xudanai, Xezengiin, Xoriiin somonuudai kolxooznoguud poliitikan ydertөө ton olooroo suglaza jixe honirxoltoigoor ba edibxiteigeer xandahan baigaa. Yligerlexede, Dunda Xudanai somonoi Voroşiilovoi neremƶete kolxoozoi suglaan deere „Staalinai Konstituuca bolbol hungaltiin sisteemii ulam saaşanь demokratizaacalƶa xysed tegşe bişe hungaltii tegşe hungaltaar, eli hungaltii niuusa hungaltaar, olon şatata hungaltii sexe hungaltaar jabuulxii ƶaaba. Ene xadaa, soveedai oorganuudai hungagşadaigaa urdaxi xariuusalgiinь xemƶeegyi jixedxebe. Hungagşadanь, soveeduudaigaa xydelmeriii nigtaar şalgaza baixa xariuusalgii byri jixedxebe. Tiimehee kolxooznoguud byxen Staalinai Konstituucii hainaar oilgozo, soveedai xydelmeriiin dutuu dundii kriitikelen eliryylxe ujalgataibdi. Soveedaigaa oorganda ton hain zonoo hungaxabdi" —geze kolxooznig emegtei nyx. Pelzed Ceren-Ƶabai xelehen baigaa.

Ene poliitikan yderii yngergehen suglaanuudaar daşaramduulan kolxoozuud deere Staalinai Konstituucii gynzegiigөөr yzexe kryƶooguudii togtoobo.

Edenei xazuugaar Deede-Xyrbiiin, Ydiin, Xasuurtain somonoi kolxoozuudta poliitikan yder yngergegdөөgyi. Anaagai somonoi „Staalinai zam" geze kolxoozdo 58 kolxooznoguud suglaad nyx. Osodoojevai elidxel duulaad, negeş xyn yge xeleegyi, asuudalş oroogyi. Doodo-Xudanai Voroşiilovoi neremƶete kolxoozdo elidxelşe Petroov gegşe pooliiin staanda baihan 10 şaxam kolxooznoguudta oşozo elidxel xehen şingi bolood busaşahan baigaa g. m. poliitikan yderii muugaar yngergehen gazarnuud olon baiba. Ene xadaa oloniitiin dundaxi poliitikan agitaacii segnedeggyi somsoveedai, kolxoozoi xytelberilegşedei gem myn. Poliitikan yder yngergөөgyi kolxoozuudta daxin hainaar beledxel jabuulƶa poliitikan yder yngergyylxe tuxai aimagai paartin komiteed xemƶee abxa johotoi.

Dam. Ƶam.

BURMONTOORGIIN AKTIIVAI SUGLAAN

Apreeliiin 22-ai yder Burmontoorgiin Ulaan Ydiin aktiivai suglaan bolhon baigaa. Tyryy şiin ydeşe, Burmontoorgiin direektorii orologşo nyxer Ilьjiin, BK(b) Paartin Centraalin Komiteedai Pleenymei dyn tuxai elidxel xexe zuuraa, ene elidxel soogoo pleenymei togtoomzii өөriingөө sisteemiin xydelmeriiin baidaltai xolbon xeleƶe şadaagyi. Nyxer Ilьjiin, Burmontoorgiin xydelmeriiin ton jixe dutagdalnuudii xelengyi, toirozo garba. 1936 on soo milioon ylyytei tyxerigei yrilte Burmontoorgiin sistieemede bolhonoi şaltagaaniii xysed şyymƶelƶe eliryylbegyi.

Daguulan yge xelegşed bultadaa şaxuu niuur saxiƶa „Ivaan Ivaanoviç, Piootr Vasiilьjeviç" gexiiseer yge xelehen baixa jym. Ene ydeşe Burmontoorgiin direektor nyxer Laateşev edii tedii xoohon duradxalnuudii jyrenxii deerenь xeleed, bolьşeviig samokriitike xexiin zişee busadta xaruulbagyi.

Tere ydeşendөө suglaanь dyyreegyi, apreeliiin 23-ai yder yrgelzelhen baina. Ene yder oraatornuud kriitike ba samokriitikii nege baga erideer xehenş haa, zarim negen buzagai dutagdalnuudai tuxai bahal xysed togtoƶo xeleegyi.

Nyxer Dismanooviç (magaziinai direektor) yge xelexedee, manai sisteeme dotor socialiis myriisөө ba staxaanovtanai xydelөөniii delgeryyldeg ygei, xarin terenei delgerxe jabadalda haad tybeg tataxa uşarnuudai yzegdexede, tereende jamarş xemƶee Burmontoorgiin direekciin zyghөө abtadaggyi geze xelebe.

Kaadrnuudii xymyyƶyylxe, tedeniii şileƶe abxa xeregte manai direekce biyrokraad johoor xandaƶa, oiro dytiin, tyrel sadanai priincebeer abdag baina. Naimaa xudaldaanai xydelmerilegşedei mergeƶel kvalifikaacii deeşelyylxiin tula zoriuulagdahan xeden mingan tyxerig ondoo xeregte gargaşalagdahanai tuxai nyxer Smaajgin xelebe.

Nyxer Smaajgin saaşanь xelexedee, manai sisteemede 1937 onoi janvaariiin 1-hee xoişo 93 xydelmerişen abtahan aad, baha tere tuxai tootoi xyn aƶalhaa gargagdahan baina geze xelebe.

Saaşadaa yge xelegşed, ilangajaa kaadrnuudii şileƶe abxa, tedeniii xymyyƶyylxe ba kvalifikaaciinь yrgexe tuxai togtoƶo xelebe. Burmontoorgiin zarim negen „kaadrnuud" tuxai, yge xelegşed myn nelieed togtoƶo şyymƶelel kriitike xebe, Ƶişeelxede: Vtoryyşin gedeg Burmontoorgiin baaza deere xydelөөd xeden minganai yrilte xeed baixadanь, direektor nyxer Laateşev tyryytei „өөriin xyn", „hain xyn" g. m. priincebeer ene zyyligte xandaƶa. daxin 68 daxi magaziinda direektor bolgoƶo tabihan baina. Tendee Vtoryyşin baha 2 mingan tyxerigei yrilte xeƶe hajaxan a alhaa xuulagdahan baigaa Kazakoov gedeg xeden mingan tyxerig gyrenei myngge yrihen niuur baihanş haa, Burmontoorgiin direekciin oportuniis hanaa amar huugaad ene ƶyyligii xalxalƶa, magtaƶa baihan deerehe enь, mynөө xyrter jamarş xeheeltegyi jabaƶa baidag. Agiin tahagii erxilegşe Noovikov bol „uhan tulam" arxinşa xyn baixa jym. Xiaagtada naimaanai xydelmeride xydelөөd, şadaagyi. Selengede xydelөөd, myn şadaagyi. Xoƶomiinь, Agada oşood baixadaa 1936 on soo oroi xamta 500 mingan tyxerigei baraa naimaalhan aad, tereenhee 108 mingan tyxerigei garƶa, 43 minganai yrilte xehen baina.

Olon magaziinuudta hainaar xydelxe, zoxid taaramƶatai baidal togtoogoogyi, magaziinuudta kontroolь toosooji muugaar tabihan—ede bygede deerehee Burmontoorgiin sistieeme 1936 oniii 1 milioon tyxerig ylyytei yriltetei dyyrgehen baina.

Hyylde yge xelegşed, Burmontoorgiin direegciin zyghөө ygtedeg ed tovaarai ergisiin tyseb tuxai togtoƶo xelebe. Tysebiinь kvaartalai dyyrehen xoino zarim magaziinuudta xyrƶe jiredeg. Tysebii jamarş yndehe garaantigyi miil xiiihee abaad xedeg. Magaziinai direektornuudtai, staxaanovtantai zybleƶe xamhaƶa xedeg baigaa haanь johotoi tyseb bolxo baigaa geƶe olon nyxed xelebe.

Aktiivai suglaan apreeliiin 25-ai yder dyyrbe. Ene suglaan, Paartin Centraalin Komiteedai pleenymei togtoomƶii haişaaƶa, ene togtoomzii bodoto xereg deere bejelyylƶe, enenei yndehөөr byxe xydelmeriee şinelen tabixiji Burmontoorgiin sisteemiin naimaa xudaldaanai byxii organizaacanuudii ujalgalba.

D. Orongoojev.

Bolьşeviig kriitikii byri yrgedxexe

(Manai speciaalin korrespondeenthoo)

Agiin aimagai ceentr deegyyr jabaƶa yzegtii. Ende zyil byriiin „undan", zyhe byriiin xynyyd baixa. „Undanainь" erxim 90 graadusai spiirt, 40 graadusai arxi, myn amtatai ulaan gexe zergiin arxinuud duranai elbeg. Ene ceentr deere raipotreebsojuuziin şugamaar neegdehen xojor stoloovodo arxi xeƶeedeş belen baidag.

Myn ene ceentr deere eldebiin xyn baixa. „Undaa" xyrxegyi, aƶalai discipliinii hainaar saxidag ynexөөr bolьşeviiguudş baixa. Baha kolxoozoi aƶalhaa terjileƶe aimagai ceentr deere jireed sag yrgelƶe arxiaar „unda" xeƶe, gudamƶaarş untaƶa jabadag xynyyd baixa. Myn 10 garan nahataixan aad, amaaraa gartar arxi, uuƶarxiood barxiraxadaƶa jabadag hurguuliiin huragşad -piooneernuud, komsomoolşuud baixa. Tiihee tiiteree, raipotreebsojuuziin xydelmerişed, magaziin ba selipoogoi xydelmerilegşed nen ylemƶe arxiaar „unda" xeƶe, arad zondo gaixuuldag.

Agiin aimagai ceentr deere arxi uuxa jabadal hyylşiin yjede jaaxadaa tyrgedөөb? Aimagai gyisedxexe komiteedai tyryylegşe Teelin gegşiin **„ilalta bideude baixa, uugtii! sengegtii"** geƶe **„loozung"** taraahanhaa xoişo ene boloo. Teelinei „teoorioor" boloo haa „arxidaxa jabadal aguu jixe xyndelelge, kylьtyyriin xydelmeriiin „xygƶelte" geƶe segnegdedeg —iime zanşaltai. Xemƶeegyi arxidalga ba xeterhen loodorlolgii zogsooxiin tylөө xuuli saxixa gaƶarhaa duradxal oruulaaş haanь, Teelin xorimƶolƶorxixo...

Agiin aimagta arxidalgiin yrgenөөr delgereed baihanai gemeer, Agiin aimagai zarim kolxoozuud, ilangajaa aƶaxuin byxii kampaaniiin talaar xoƶomdoltoi. Yngeregşe zunai ybehe xuriaalgiin yjede miil şaxuu baihannaa şaltagaalƶa, mynөө ybehөөr dutaƶa, hyreg olon malaa yxyylhen jabadalnuud ali olon. Koperaacadanь xeden mingan tyxerigei yrilte bolhon—iimenyyd faaktnuud baigaaş haa, odoo xyrter zoxixo xemƶee abtaagyi, socialiis zөөri gemteegşed, xulgailagşad zorgondoo sengeƶe jabadag baina.

Ene barimta bolbol jyy xaruulnab gexede, arxi darahaar damƶuulan kolxoozoi socialiis aƶaxuiji unagaaxa angiiin daisanai xoroto jabadalii aimagai xytelberilegşedei oilgoogyi baihaniiinь gerşelegdene. Bolьşeviig kriitike ba samokriitikii xursaar jabuulƶa ene buzagai baidalii xysed eliryylƶe darii usadxaxiin tylөө Agiin aimagai paartin komiteed byxii xysөө gargaxa ujalgatai.

B. Ƶaboon.

Arig seber geeşii medexe xeregtei

Ulaan-Onon. Alxaniin somonoi „Bolьşeviig" kolxoozoi ceentr Xarjaastai geƶe niutagta jym. Ene ceentr deere somonoi soveed ba hurguuli bii. Tiigeed sanitaarin xemƶeeji xereglenegyi. Dulaan bolxodo, saha- mylihenei xailaƶa, gol gorxonoi urdaxada ene Xarjaastain goloi uhaniinь jaaşagyi muuxai, xyn amitanai uuşagyi boldog baibaş, tendexi zon xudaggyi deerhee, tere muuxai uha edize baidag. Eneen tuxai somsoveedai, hurguuliiin ba kolxoozoi xytelberilegşed bulta medeze baigaad xereglедeggyi.

Iime tula Alxaniin somonoi xytelberilegşed bolbol xudagtai bolxii bodomoor boloo.

S. Yrzenei.

Xarmaandaa paartin belieedlei, kolxoozoi daisanai tuxai

Nege xeden zilei urda tee Jaruuniin aimagai territoori deere Galsan Krasoovski geƶe, Alairai aimagai buriaad, bylenertejee zөөƶe jirehen baigaa. Tiigeed alibaa mexiingee jxeer tendexi niutagai zonoor tanilsaƶa, etigemƶetei hain xyn xebertei bolƶo, edibxitende toologdodog boloo hen xa. Tere Krasoovski gegşe xeterxedee 1932 ondo paartida orood, mynөө xyrter paartiiin geşyyn neretei, kolxoozoi tyryylegşe bolƶo „ƶaxa yƶyyreer" jabadag baigaa.

Ene xyn 1936 onoi exilxehee xoişo mynөө xyrter tus aimagai Raaƶymovoi neremƶete kolxoozoi tyryylegşe neretei baigaa. Ende baixa zuuraa, jyy xeeb gexede negedexi, kolxoozoi tyryylegşiin ujalga jabuulaad, tereeneigee tylөө salin togtooƶo abxa zergeer arteeliiin ustaav ebdehen baina. Xojorto, 1936 on soo kolxoozoigoo malii ƶigşyyritei olonoor xoroohon baina. Yligerlexede, 183 tolgoi tomo ba zize malii alaƶa edihen baina. Tede alahan mal soonь 6 morin, 15 tyrexe ynieen, naha xysehen xojor buxa, 2 nahanai 14 tolgoi ere yxernyyd alagdahan baina. Gadana tere zil soo xamta 242 tolgoi malii xudaldahan. Ene xudaldahan mal soonь: 2 morin, xydelmeriiin 17 şar, nahaa xysehen 5 buxa, 41 tyrexe ynieed, bişeniinь baga nahanai malnuud baina. Gadana, 86 tolgoi mal yxyylhen baixa jym.

Xoroto zorilgoor Krasoovskiin xehen ene buzagai jabadalii xenş obioorozo xaraagyi baigaa.

Saaşanь xelexede, өөriingөө tyrelei M. D. Ongoojev geƶe xyniii tyrehen niutag Booxonhoonь uriƶa duudaƶa asaraad, tereenee kolxoozoi naidalgata bolgon, Erkyy goorod deere bailgaa. 1000 garan tyx. myngge xedexen hariin salin bolgon tereendee ygexehөө gadana, kolxoozoi xeregte gargaşalaxiin tylөө geƶe 26812 tyx. myngge perevoodlon jabuulhan baina. Ongoojeviinь xadaa tere myngeneinь 14 minga garan tyxerigii yberşelөөd ygei bolşohon baina. Krasoovski өөrөө kolxoozoi zөөriiөө 12864 tyx. yrilte xehen baina. gadana avtomaşiina ygei aad, xylehenei şooferii xeden yni sagai bariƶa baihan baixa jym.

Iime muuxai xorotoi jabadaltai, kolxoozoi aƶaxuiji xorologşo Krasoovski gegşii Jaruuniin aimagai paartorganizaaca şalgaƶa yzedeggyi baiba.

Krasoovski gedeg ynendөө xen geeşeb gexede, bodotooroo xoninoi arha nemerihen, kolxoozoi aƶalai daisan myn. 1922 ondo aixabtar jixe xulagai xeed, barigdaƶa proletaariiin syydeer 10 zil erxee xahagdahan aad, өөriingөө uran argaar tyrmehee garaad tyrehen niutagtaa baixa argagyi bolƶo Jaruuna jirehen xyn baigaa. 1932 ondo BK(b) paartiii mexelƶe paartida oroxodoo buzar burtag jabadalaa sym niuuhan ba tariaaşanai nereer paartida abtahan baigaa. Paartin seberlelge, paartin dokymeentiin şalgalga ba helgelgiinş bolxodo Krasoovskiiin bodoto niuuriinь elireegyi.

Ene faakt jyy xaruulnab gexede Jaruuniin aimagai paartin ba soveed organizaacanuudai xytelberilegşedei revoliyycen heremƶiin moxoo baihaniii, tedenei hanaa amar, teniyyn baidagii gerşelne. Ene, paartin bilieedeer niuuraa daldalaad, kolxoozoi aƶalii xoroloƶo baigşa daisaniii Jaruuniin aimagai paartin organizaaca өөhediingөө zergehee darii zailuulxa johotoi ba tereenei xereegii myrdelgiin oorganda ygexe xeregtei.

D. D. Dorƶiin.

ZURAG DEERE: Moskvaa gooroddaxi Byxexolboonoi eksperimentaalin mediciniiin baişan. (Sojuuzfoto).

Tarilga deerehee

XOŻOMDOGŞODII URIGŞANЬ TATAXA

Aga. Mogoitiin somonoi „Sociallizm“ geze kolxooz (tyryylegşenь Tydeb Gonşogoi) tarilgadaa hainaar beledxehenei aşaar apreeliin 20-noi yder 24,4 gektaar gazarta tarilga xee, 85 gektaar gazar bornoiloo, myn 2,4 gektaar gazar xaxalaad baina. Ene kolxoozoi tarilgada jabaza baihan unaanь jixe hain xysetei.

Gadana, xozomdozo jabahan Jerbaanovai neremzete kolxooz (tyryylegşenь B. C. Jyndenei) oroidoo 15 gektaar gazar ar geze bornoiloo. Tarilgiinь b ledxel muu, unaanь turanxa maşiina zebsegeinь zahaba şanar muutai baina. Myn C cegei neremzete kolxooz (tyry legşenь D. Cedenei) apreelii 20-oi yder xyrter tarilgad emxideze garaagyi baina. Enec deerehee xaraxada xozomdo jabahan kolxoozuud mynөө xy ter jamarş xubilaltagyi jaban

B. Өn.

Dutuugaa zahaza abxa

Xoriiin aimagai, Xoriiin somonoi Dampiloonoi neremzete kolxooz xabaraigaa tarilgii xysed bişe beledxelteigeer ugtaza baina.

Maşiina zebsegee, yrehejөө xysed beledxehen bolboş, mynөө xyrter xydelmeriiingөө tyseb zoxioogoogyi, kolxoozniguudaa brigaada brigaadadanь bexizyyleegyi baina. Gadana agroteexnikiin xemzeenyydii gyisedxөөgyi, tariaanai pooli deere ynehe adxalgii miin 4 proceent gyisedxehen baina. Ene kolxoozoi tariaanai poolinь ni te deere xojor gazar xubaag dadag ba pooliiin 2 staant aad, tere staanguudaa myne xyrter zahaagyi.

Kolxoozoi tyryylegşe ny M. Gelegei ede dutuunuuda jabuud gyisedxexiin xemzee ab xa johotoi. Tarilgiin xydelmeri iin exileed baixada iime buza gai dutagdaltai baixanь tese şegyi.

D.

TARILGIIN TEEMPE AALI

(*Manai speciaalin korrespondeenthoo*)

AGA. Ene aimagai zarim kolxoozuud apreeliin 17-noi yderhөө exilze tarilgadaa garhan baina. Apreeliin 21-nei yderei medeenhee xaraxada 118 gektaar şeniice, 12 gektaar jaarica tariaa. Eneenhee gadana, 472 gektaar gazar bornoilood, өneeneigee miin 17 gektaar gazariinь diiskavaalhan baina. Myn 27 gektaar gazar şineer xaxalaa.

Jyrenxii deerenь tarilgiin xydelmeriiin jabasii xarabal teempenь ton aali „gazar xyiten“ geze şaltaad sagai ularilai dulaanş baigaahaa, iigeheer yder yngergene. Myn zarim kolxoozuud nobşorozo mynөө yder xyrter tarilgadaa garaadyi. Yligerlexede, Cogto-Xangilai somonoi Staalinai neremzete kolxooz (tyryylegşenь Ragşaagai), Zugaalain somonoi Dorziijevai neremzete kolxooz (tyryylegşenь G. Erdeniiin), ene somonoi „Sojol“ geze kolxooz (tyryylegşenь S. Jyndenei), Xara-Şiberei somonoi Kiirovoi neremzete kolxooz (tyryylegşenь B. N. Dorziin), myn Xoito-Agiin somonoi Jerbaanovoi ba Kaliininai neremzete kolxoozuud baina.

Tarilgadaa garaagyi ede kolxoozuudanь beledxel muutai mori unaaniinь turanxai, maşiina zebsegeinь zahabari şanarai talaar aixabtar muu baihan şaltagaanhaa xairan sagai yngergeze baina.

Gadana, Agiin ba Mogoitiin MTS-yydei traaktorai otriaaduud xydelmeriee zaxalaagyi traaktorainь ba traaktorta şagtagalxa maşiina zebsegeinь zahabari muu şanartai, zapaas eldeb xeregselnyydeer dutuu olonxi traaktornuudanь zapaas laampagyi, nege nege laampiingaa şataşxada xaranxui sagta xydelmerilexe argagyi baina. Ede MTS-ei „direektornuud Xanda-Żabai ba Borgonsoojev gegşed maşiina zebsegee zahuulxa sagtaa „tarilga ydii“ geze banaa amarxan huuza baihanhaa ene bolno.

Paartin ba soveedai aimagai organizaaciin zyghөө tarilgii bogoni sagai xuxasaa soo, hain saznartaigaar dyyrgexe tuxai MTS ba kolxoozuudtaa operatiiv xytelberi ygexe jabadalaar huladana. Baha zarim kolxoozoi xytelberilegşed, yrgen niite kolxoozniguudanь ynder urgasa abxiin tylөө ynen bolşeviigoor temesenegyi.

B. Żaboon.

Olontymen jixeer honirxobo

Agiin aimagai ceentr deerexi soekylьtyyriin baişan soo „SSR Xolboonoi Soveeduudai VIII Onso Xural deere nyx. I. V. Staalinai xehen elidxel“ geze istoriis dokymentaalin, duugardag kinoo kartiina xaruulba

Ene kartiinii xojor yder soo 630 xyn xarahan baina. Baha ene kartiinii Agiin MTS deere tabixadanь 200 xyn xarahan baina. Saaşanь Hydentiin somonoi kolxoozuud deegyyr tere kartiinii tabiza nelieed olon zondo xaruulba. Ene kartiinii xaragşad jixe honirxozo „nyx. Staaliniii bygede niuuraraa xarahan şingi bajarlababdi“ — geze kelxoozniguud xelene.

Eneenhee xoişo bidenei dunda duugardag kinoo kartiina xaruulxa baixii aimagai ba respyybliikiin organizaaciinuud erilte xenebdi geze olon tymen kolxoozniguud xelebe.

A. Atuutov.

Kylьtyyriin tylөө oroldono

Xori. Xezengiin somonoi Raazymovai neremzete kolxooz bolbol kylьtyyriin asuudalii şuxalada bodozo nege xuuşan zahabariiahan baişangii klyyb, ulaan bulan bolgoxoor xydelmeriee exilbe. Xuuşan klyybee jaasliiin ger bolgoxo gebe.

D. Dugaroon.

ISPAANIDAXI GRAŻDAAN DAINAI BAIDAL

Madriidii arşalxa komiteedai medeesel

Pariiz, *apreelь 22.* (TASS). Madriidii arşalxa komiteedai, ene yder yde bagta tunxaglahan medeesel soo xelegdexenь xadaa, yimyyleեşen xyndę artilecriaar Madriidii boombodohon buudahan zandaa. Aradzonoi dunda goritoixon gemtei boloo. Madriidai froontiin byxii tahaguudta goritoi baildaanuud hyylei yjede bolbogyi. Respyyblikiin artilecri Toleediin seregei objeektnuudii buudahan baina.

Apreeliin 12-oi hyni yimyyleeşenei samolioodnud Alькaala de Enaaresii boombodobo. Aluulhan xynyyd olon, tedenei dunda emegteişyyd ba xyyged olon.

Teryeeliiin froontdo respyyblikiinxin poziicoo nelieed haizaruulaa.

Respyyblikiinxin daisanai teritoriii dobtolon orozo, Xilokaa myrenei xyyrgii tebelbe. Yimyyleeşenei seregyydii ba seregei xeregselei zyilnyydii Teryeelь asarza jabahan poojezdnuud sym usadxagdahan baina.

Biskaajiin froontiin Ejbaar rajoondo respyyblikiinxin jixe şadabaritai dai xeze yimyyleeşenei ataakii gederge soxihon ba tedeniii jixeer gemtechen baina.

Posoblaankiin seektorei byxii tahaguudta respyyblikiinxinei xaşaltiin jixedexe byri yimyyleeşenei zerge ulam exi emxigyi bolzo baina. Ysegelder yimyyleeşenei jabagan seregei byxeli roota (170 xyn) eeriingee komandiirii ba bişe oficeernuudii buudaza alahanaigaa hyyleer respyyblikiinxinei tala oruu tyges zebsegtejee orohon baina.

Daxin exi abza Madriidii boombodobo

Pariiz, *apreelь 23.* (TASS). Gavaas aagenstviin medeesexenь xadaa, ydehee xoişo yimyyleeşen Madriidii daxin exi abza boombodobo. Madriidai xoito zaxiin Pyeerta deelь Soliiin xeden kvartaalii jixeer buudaba.

Ene boombodolgo buudalgada 8 xyn aluulhan ba 35 xyn şarxatahan baina. Edenei 14 xyn jixe xyndeer şarxatahan baina. Gemtegşedei dunda 8 exe ner ba 3 xyyged orolsoo.

Yimyyleeşenei samolioodto hoombodцulhan, Madriid şadarxi nege gerei zurag.

Ysegelder Barriio de Yseera rajoondo yimyyleeşen gente ataaka xebe. Respyyblikiinxin okoopuudaingaa nege şugamii orxizo suxarixa baidaltai bolhon baigaa. Udaanь koontrataaka xeze respyyblikiin seregyyd aldahan okoopuudaa daxin ezelhen baina. Ene rajoondo respyyblikiinxin ezelhen poziiconuudaa bexizyylze baina geze żurnaliistnuudta generaal Miaaxa medyylhen baina.

Yimyvleeşenei dotoroi zyrildeen

Loondon, *apreelь 23.* (TASS). Eldeb gazarnuudhaa orohon medeegei johoor, ispaaniiin yi myyleeşenei eehediin dunda xanaxagyi yzel ba buhalgaan ulam yrgedeze baina xa. Baaskiin froontdo pleende abtahan yimyyleeşenei soldaaduud San-Sabastьjaana ba Vitoorido buhalgaan bolbo geze medeesene. Generaal Fraankiin negen exitei faşiis falaanga baiguulxa tuxai dekreed gargahanhaa ulam zalza bolhon buhalgaaji darahanai hyyleer Pamlloondo 50 xyn niii buudaza alhan baina.

Yimyyleeşenei ezelze baihan teritoori deere buhalgaanuud eldeb şaltagaanuud deerehee boldog baina. Generaal Fraankiin dekreed bolbol faşiis gryypenyydei xoorondiin temeselii byri xursaduulhan baina.

IINDIIIN KONSTITUUCIIN UNAHAN UŞAR

Aangliiin inperaliistnuudai xyse şadal bolbol Iindiiin (zagarai) 350—milioon aradii mylzexe jabadal deere urgaza baina. Iindiiin olon niite azalşan ton muu baidaltai: tariaaşaniinь naloogoor daragdaşahan, xydelmerişeniinь faabrika ba zavooduudaar xydelmerileze ton bişiixan salin xylehe abdag baina. Zilhee zilde, Iindiin ja mar negen mozonuudtanь tariaalangai urgasa yxeze, eneen deerehee xeden milioon arad zon ylesxelen turanxahaa bolzo yxedeg baina. Iindiiin aradai azabaidal iime zobolon xaşalangaar dyyren baina.

Iindiiin oloniite aradai dunda ene baidaldaa duragyiten zigsyyritexe jabadal yrgedeze baina. Aangliiin ezemdelgede esergyysehen arad zonoi bosolgoonuud Iindiiin baruun xoito talada taharaltagyi bolno.

Aangliiin imperaliistnuud bolbol oronoo xytelberilexe jabadalda Iindiiin aradii xabaaduulhan xebertei bolzo, tedenei hanaa amaruulxiin tulada, Iindide şine yndehen xuuli—konstituuca zoxioohon baina. Teed, ene konstituucatainь jabadal dundaa tanilsaad baixada, ene konstituuca bolbol Iindiiin aradai bejee daangi baixa erxii tedende olgohon bişe, xarin tedeniii ulam bogoolşoloxo, ulam byri eehedtee bexizyylxe udxatai baina şuu. Iindiiin şine konstituuca bolbol ene oroniii Aangliiin imperaliistnuudai garta byrin oruulxa zebseg myn.

Ene konstituuca bolbol taiza nojodoi eehediingee meden zaxirza baigaa rajoonuudii ezemdexe erxii tedende bexizyylhen baina. Bodoto deeree, eehediing-e medelde baigşadii zaxirxa xizaarlaşagyl erxii tedende ygtehen baina.

Iindi oronoi zarim mozonuudta—proviincanuudta—xuuli gargaxa suglaanuud, tereenei xazuugaar, byxe Iindiiin xuuli gargaxa alban gazarnuud xuraldaxa baina. Tiigeeş haa, niutaguudai gyisedxexe zasaguudanь Aangliiin gybirnaatornuudai garta yldexe ba oronoinь deede zasag xadaa, myn Aangliiin viice-koroolьdo (koroliiin „orologşodo") medeltei baixa baina. Xuuli gargaxa alban gazarnuud bolbol gyrenei gol şuxala asuudalnuudii: poliicii xytelberilexe jabadal, seregei xereg ba gadaada ulasuudtai xarilsaxa jabadalnuudii şiidxexe erxegyi baina. Ede byri asuudalnuud bolbol Aangliiin çinoovniguudaar şiidxegdeze baina.

Xuuli gargaxa alban gazarnuudş xadaa, eehedee jamar negen şiidxeberi sexe gargaza şadaxagyi baina. Tedeenei gargahan şiidxeberinyydii Aangliiin çinoovniguud xubilgaza şadaxa baina. Byxe Iindiiin zasag (miniistrnyydei soveed) bolbol eeriingee xereg jabuulgiin talaar viice-korooliiin urda toosoxo baina.

Xuuli gargaxa alban gazarnuudai hunguulinuudta aradainь yseexen xubi xabaadaxa baina. Konstituuciin johoor, xydelexegyi zeerilei (ger baira, gazar), tusxai erdem olohon niuurnuud hunguulida xabaadaza şadaxa baina. Eneen deerehee, erdem oloxo erxegyi tariaaşad, erdemgyi, xydelexegyi zeerigyi xydelmerişed hunguulida xabaadaxagyi bolno. Iindiiin arad zonoi arbanai mid nege xubinь hunguulida xabaadaxa erxetei.

Tereenhee gadana, hunguuli bolbol azalşan aradai yndehenei ba şazan myrgelei gryypenyydei talaar jabuulagdadag baina. Eneegeer xadaa arad zonoi eldeb gryypenyydei xoorondoxi xizaarlalii byri jixedxedeg ba tedenei xoorondoxi ximoroldaaji byri xursadxadag baina. Ene xadaa, iindiiin arad zoniii negedxexe gyiji oroldodog aangliiinxidta myn le tuhatai baina. Iindidexi „hunguuliiin zuram" iime baina.

Aangliiin imperaliistnuud bol Iindiiin aradai „enxe baidalii zoxioogşod" geeşe geze bejee urda tabixii o dodog baina. Edener bol şine konstituuciin xysen orohon yder, apreeliiin ne niii hain yder geze sono hon baina. Iindiiin olon bolbol apreeliiin negeniii xarai yder" geze nerelen, en denь xariuusahan baina. liiciin sexe xorimzololgiin hanş haa, Aangliiin ezem ezerxelgede esergyy demo raacanuud Iindiiin xeden gooroduudaar bolhon baina.

Yşeexşine konstituuciin sendee oroxohoo urid, xuuli gaxa alban gazarnuudai hu guulinuud Iindide bolhon na. Iindiiin zurgaan mozonu ta bolhon ede hunguulin deere Nacionaalin kongr geze nerelegdedeg, naciona paarti ilalta olozo, Iindiiin ne konstituucii buruuşaan, xe Iindiiin yçrediitelin sug zarlaxiin tylee temeshen na. Nacionaalin kongree zyyn xaxadanь, imperalizm esergyy temeselei loozu oruulhan baina.

Ene paartiiin niutagai or nizaacanuud bolbol xuuli g gaxa alban gazarnuudta xab daxa jabadalii xelseengyi ruuşaaxiin tylee temeseze o hon baina.

Iigeze, hungagdahan olo depytaaduudai xuuli garga alban gazarta xabaadaxaa şahanhaa, Iindiiin zurgaan m zonuudta xuuli gargaxa su laanuudai zarlagdaxa jaba argagyi bolhon baina. Iindiiin şine konstituuca b bol xysendee oroxiingoo ten iigeze unahan baina.

Xariuusalgata redaaktor **G. BELЬGAAJEV.**

MYNGEDER

OROS DRAAMIIN GYRENEI TEAATR

A. N. Ostroovski

Zemegyi aad, zemetei

(Oros xelen deere)

4 yzegdeltei komeedi.
Rezissoor A. N. Boriisogleebskiin xytelberieer tabigdaxa.
Xydoozniq V. G. Tamaanь.
Zyxegei exilxenь 8 ç. 30 m. Kaassa yder: 11-hee 2 ç. ydeşe
5-haa 9 c. boltor

Malai daaxi xeemei sugluulagtii!
Malaigaa xoinohoo hainaar xaragtii!

NYXEDYYD AA!

Emegtei eregtei kolxooznignuud, ymsiin azaltan, komsomoolnuud, huragşanar, ediexiten, kolxozoi pravleeniiin tyryylegşe ba geşyydyyd, brigadiirnuud, udaarniguud, sovxozoi direektornuud, xydelmerişen, byxii zivotnovooduud!

Malii kylьtyyrne baidalda bailgajaa! Malazalii xygzyylxe tuxai paarti ba zasagai togtoo gyisedxejaa!

Malii SEBERLEXE geeşe malazalii kylьtyyrne baidaltai bolgohonoi negen temdeg geeşe. Moridoi baira, yxerei baira, tugalai bairiin gazaa dosoo seber bail axatai xamta maliin arahii gamnaxa geeşe argagyi jixe şuxala baina. Yder byri arilgaxiin xyseer gerei malai araha (morinoi, yxerei, şarnuudai, elzegenei, myyliin) seber baixa.

Arahanь seber baixadaa, mal ybedexegyi, azaldaa esexegyi, xaldabarita ybeşen xaldaxagyi baidag.

Tyxerieen zıl soo mori, yxerii YDE BYRI seberleze baixa zergetei. ***Ilangajaa xabar daaxi xeemeinь unaza baixada seberelxede jixe tuhatai.*** Ene yjede ede tyrelei malnuud bejenь tenxee tamirgyi boldog, arahanь zoxoldog, tiime deerehee jixeşeg narin xaruuhanda baixa johotoi.

Malai **daaxi** geeşe jixe sentei, ***nooho bolbosoruulxa azyiledberide jixe şuxala jyyme*** geze ***oilgogtii***.

Malai daaxi geeşe jixe sentei, nooho bolbosoruulxa azyiledberide jixe şuxala jyyme geze oilgogtii.

Sugluulhan daaxi noohojoo „sojuuzagotşeerstiiin" pyynkt ba potreebkoperaacada tuşaagtii.

Eldeb janziin bog şoroi, soloomo şibxe ba bişe jyymenhee arilgagdahan ba hain xataagdahan ***daaxi noohonoi gyrenei beledxelei sengiinь*** nege kilograam ovride (myngeer) iime baixa.

Daaxi noohonoi ynge

sagaan		xara		ulaan		bişe ynge	
yxerei	morinoi	yxerei	morinoi	yxerei	morinoi	yxerei	morinoi
540	430	480	380	480	380	420	340

Nyxed mal xariuulaaşad, morişon, yxerşen, dojaarknuud! Daaxi noohii jixeer sugluulaa xadaa ta nai olzodo jixe nemeri bolxo.

Malai daaxiii ey geelgegtii.

Bog şoroinoor xudxaza ey geşxegtii!

Ene bolbol, bişe noohotoi xamtalan eşegei gutal ba bişe eldeb soortiin eşegei xedeg ynetei ed geeşe.

Nooho beledxexe kontoora.

XUDALDAANAI TEEMEDE

Kolbasaa ļuxai

Ulaan-Ydiin magaziinuudta jixe olon soortiin kolbasaa xudaldadag baina. Ene kolbasaagai şanarii abza yzexede ton muu.

Kolbasaanuud bolbol xegdeheneigee hyyleer 2 xonog soo ylgeetei baixadaa 2-3 proceent xatadag geze xelsedeg. Manai kolbasaagai faabrikiin xehen kolbasaa xojor xonog soo baixadaa 7-8-10 proceent xyrter xatadag baina.

Gadana, sanitaarna talii abza yzeje. Jamarş soortiin kolbasaa abaad edixe bolxodo, amandaa abaaşaxaar bişe gaşuunaar dabahalhan. Tiigebeş, tereniii xynyyd ediecdle, angaxadaa, gyzeigee serditer uha uuxa gy, ali zaa bol myngejee tyleze piivo, kvaas abza uuxa baatai bolo jym.

Mixa eexenь geze tyyxei zandaa, zaaş builuulagdaagyi baidag. Hyylei ydernyydte kilogramiin 11 tyxerig sentei nege şine soortiin kolbasaa xudaldagdadag boloo. Tereeniii yzexede zigteigeer xegdehen baixa jym. Gazaahaanь xaraxada gengyi hain targan kolbasaa janzatai baixa. Eexe mixa bainal geze xaira gamgyi xolizo xudxaza baigaad xee janzatai. Xalibanainь gaduur sagaan xuzar urgaad buritaza gutahan baina. Eneş daa myneexi elbeg dabahanainь xoişolon baigaa johotoi.

Ene kolbasaaji edihen xyn jamar negen gedehe gyzeenei ybeşengeer ybedexenь belen daa.

Kolbasaagai faabrikiin direektor gyrenei, saninspeekcee jy xarana geeşeb.

D. Orongoojev.